

[Undervisningsministeren.]

sådan adgang, så må man dog holde sig for øje, at de to handelsuddannelser ikke er identiske, hvad angår læseplaner og studietid, det norske handelsgymnasium er således 3-årigt, medens den højere handels-skole er 2-årig.

Forholdene i Norge vil dog naturligvis indgå i de overvejelser om at gøre højere handelseksamen adgangsgivende til de juridiske, økonomiske og statsvidenskabelige studier, som jeg i mit svar på folketingsmand Knud Nielsens spørgsmål den 28. februar d. å. nævnte var i gang i undervisningsministeriet.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Kai Moltke* til justitsministeren:

„Agter ministeren i anledning af de sidste års skandalesager med oplagt renteåger ad lovgivningens vej at få fastlagt klare juridiske kriterier for begrebet åger, fastsat ud fra den gængse udlånsrente i banker og sparekasser, samt at suspendere retsbeskyttelse til inddrivelse af lån og renter, hvor typisk åger foreligger?“

Skriftlig begrundelse:

Undertegnede har tidligere over for den afgæede justitsminister rejst det brændende problem om indgreb mod åger, og en undersøgelse og egnede forholdsregler blev stillet i udsigt, men håndgribelige resultater foreligger mig bekendt foreløbig ikke. Jeg må derfor efterlyse de foretagne undersøgelser eventuelle resultat og mulige forholdsregler til at hindre åger samt fastlæggelse af bedre konkrete kriterier til at definere, hvad der juridisk må karakteriseres som lovstridig åger.

Jeg må tilføje, at gennem lovgivning fastlagte regler på nævnte område i forskellige vesteuropæiske lande er blevet gennemført som et led i normalisering af långivning. Mest kendt er de franske dekretter af 22. december 1966, som definerer strafbar åger som en rente, der med mere end 25 pct. overskrider den gennemsnitlige udlånsrente i banker og sparekasser. På samme måde

reguleres renten ved afbetalingssalg og anden forbrugskredit ud fra gennemsnittet af den effektive rente for noterede obligationer.

Efter den i sommeren 1965 gennemførte rationering af bankers og sparekassers normale udlån har det sorte og blakkede pengemarked antaget et uhyrligt omfang på grund af manglende kontrol og indgreb fra lovgivningsmagts side, men der foreligger ikke engang statistisk materiale om denne del af udlånsvirksomheden og lige så lidt om långivning i form af tinglæste private pantebrev og om disses gængse rente. Uden indgreb og regulering her er programmer om rationel indkomstpolitik kun tom snak, når denne begrænses til arbejdsindtægt, men giver frit slag for renteåger og anden arbejdsfri indtægt.

1. Af de i pressen fremdragne skandaler kommer først og fremmest misbrug af private veksellån (med en rente op til 1 pct. om dagen) i søgelyset. Lovgivning på dette felt synes uomgængelig nødvendig.

2. Det samme gælder rentenormerne ved adskillige udlån fra diverse finansierings-, investeringselskaber samt vekselererfirmaer. Sidst har man i forbindelse med Mourierkrakket haft eksemplet med investeringselskabet YNICO (med kontorchef Gunnar Rønne fra Københavns skattevæsen som kapitalindskyder), hvor udlånsrenten i retten er blevet opgivet til en 68,8 til 113 pct. Ved visse likviditetslån til landbruget er endog blevet talt om en rente på 124 pct. Opsparingsmidler drages i stigende omfang ind i denne udartede spekulation.

3. Samtidig bør vel hele renteproblemet i forbindelse med ukontrollerede private pantebrev og ligeledes ved afbetalingshandel (forbrugskredit) undersøges og reguleres ved lovgivningsindgreb som et led i kredittens påkrævede sanering. Jeg efterlyser derfor konkrete planer fra justitsministeriet på hele dette forsømte og misbrugte felt til snarligt aktivt indgreb mod åger.

Formanden: Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Kai Moltke: Da jeg har givet en meget udførlig skriftlig begrundelse for det spørgs-